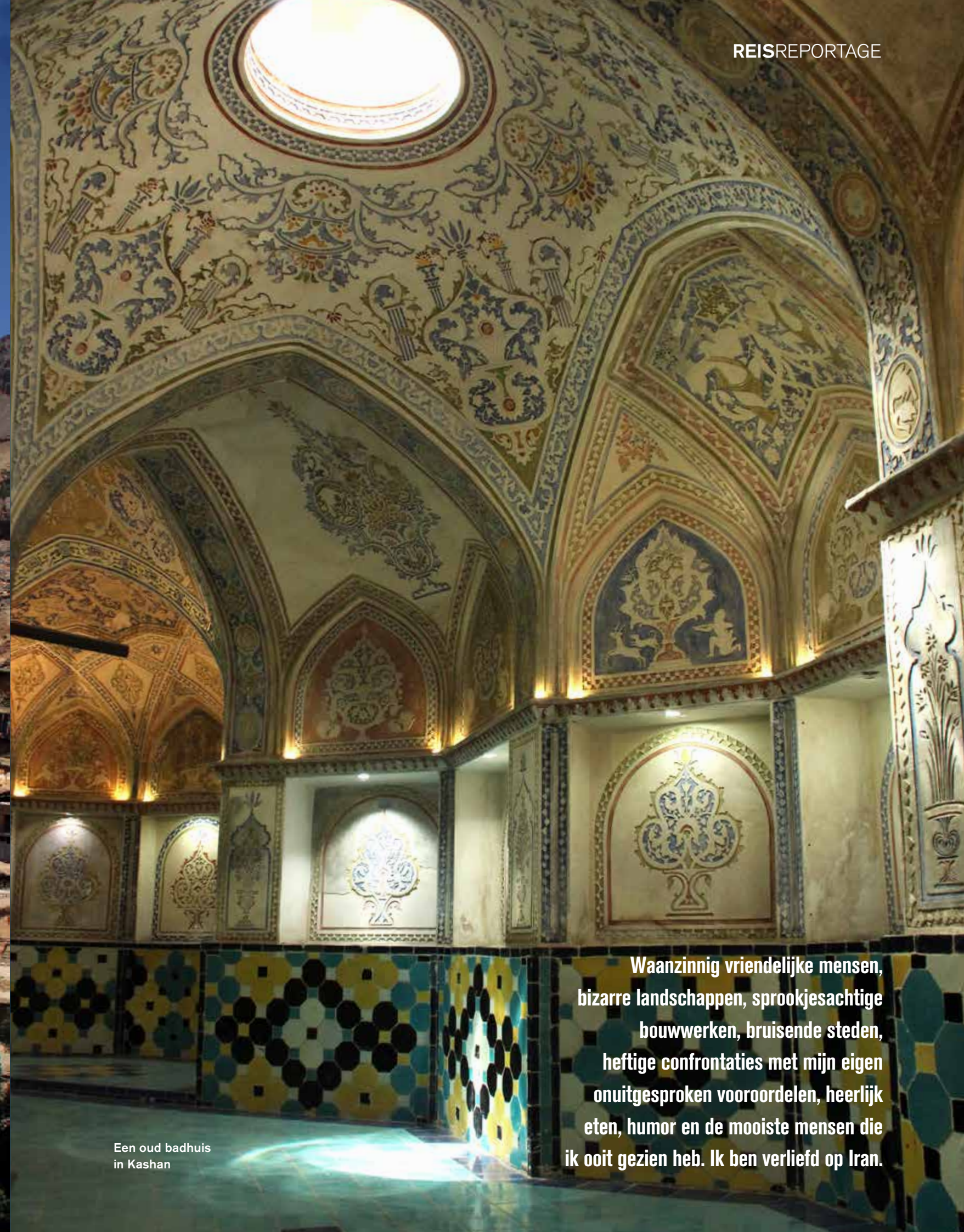

Toch maar op zoek naar een PERZISCHE PRINS?

VERLIEFD OP IRAN

EEN
EXCLUSIEVE
REIS MET
DIMSUM
REIZEN

Sar-a Agha Seyed; één van de oudste en meest authentieke dorpjes van Iran die op deze manier tegen de berg op zijn gebouwd

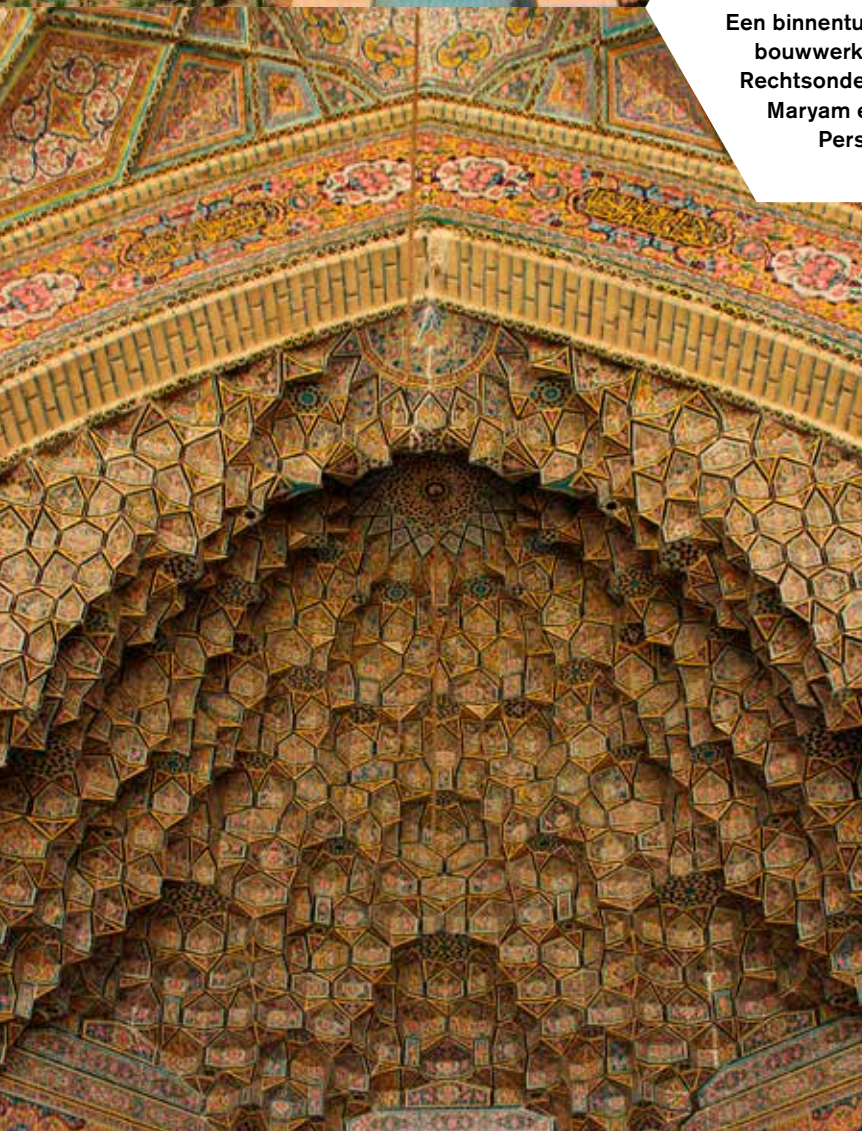
Een oud badhuis in Kashan

Waanzinnig vriendelijke mensen, bizarre landschappen, sprookjesachtige bouwwerken, bruisende steden, heftige confrontaties met mijn eigen onuitgesproken vooroordelen, heerlijk eten, humor en de mooiste mensen die ik ooit gezien heb. Ik ben verliefd op Iran.

SHIRAZ & PERSEPOLIS

Een binnentuin en prachtige bouwwerken in Shiraz. Rechtsonder onze gidsen Maryam en Ramin in Persepolis

Op 24 juni vertrok ik met mijn zus naar Shiraz voor een reis die we samen met het Utrechtse Dimsum Reizen hadden uitgestippeld.

De algemene reacties wanneer we onze reis aankondigden varieerden van 'oeh, spannend!' en 'Iran? Hoe kom je daar-bij?' tot 'is dat niet gevaarlijk?' en 'daar zou ik nou nooit aan gedacht hebben'. Allemaal gedachtes die wij ook hadden. En dat is nou precies het probleem. Het wordt tijd dat daar verandering in komt en ik hoop van harte dat ik daar, in ieder geval binnen Utrecht, een kleine bijdrage aan kan leveren.

Sociaal met een hoofdletter S

We stapten in een relatief leeg vliegtuig waar iedereen steeds heen en weer liep om met elkaar te kletsen. Het leek duidelijk; dit grote Iraanse gezelschap had zichzelf verspreid over het toestel om allen lekker met de beentjes gestrekt te kunnen. Al snel werden we in gesprekken betrokken en uitgebreid gevraagd naar onze plannen in Iran. En al net zo snel kwamen we erachter dat bijna niemand van onze medepassagiers elkaar kenden. Ik presenteer je de Iraanse cultuur; een sociaal bolwerk vol hoogopgeleide, knappe (heel erg knappe) mensen met allen een lekkere dosis humor. Hier kunnen we wat van leren.

Na het wisselen van outfits en uitleg van de medepassagiers over de sjaal op ons hoofd konden we het vliegtuig uit. Ik noem het bewust geen hoofddoek want het verplichte bedekken van je hoofd is volgens het gros van de bevolking (zowel man als vrouw) complete onzin en dus leggen de Iraanse vrouwen de sjaals losjes om hun hoofd. "Don't worry too much. You're a tourist, you won't get in trouble, relax."

Cultureel Shiraz

Op het vliegveld werden we met een grote glimlach opgevangen door Maryam, die met haar succesvolle reisbureau in Teheran de Iraanse partner van Dimsum Reizen is en deze week ons derde zusje zou worden. Ze stelde ons voor aan onze chauffeur, die gedurende de reis als een vierde familielid voelde en we begonnen officieel aan onze vakantie. Shiraz is een bijzondere stad en 'onze' Shirazi gids Ramin bezorgde ons duidelijk de niet-toeristische tour. We kwamen op unieke plekjes en Ramin begeleidde ons door verschoenen straatjes naar de meest prachtige verborgen moskeeën, tuinen en binnenplaatsen. De rijke culturele geschiedenis

van de stad is zichtbaar en voelbaar en blaast je zonder twijfel omver. Zeker als je, net als wij, een bezoek brengt aan de verwoeste stad Persepolis. Een visuele geschiedenisles waar je even stil van wordt.

In de avond waren we uitgenodigd bij Sahar en Mohsen, bij wie we mochten eten. Een van de bijzonderheden van Dimsum Reizen is het meet the local programma, waarbij je op een niet-commerciële manier kennis kunt maken met het echte lokale leven. Sahar en Mohsen zijn een jong stelletje dat het leuk vindt om buitenlanders uit te nodigen voor een Iraans diner. We hielpen Sahar in de keuken en Mohsen speelde Perzische liedjes op de tar. We bereidden zes verschillende Iraanse gerechten en kletsten tot laat in de avond.

Mijn verkeerde beeld

Nu kan ik alleen al over de eerste twee dagen Shiraz oneindig uitweiden nog voor ik überhaupt ben aangekomen bij de volgende vijf steden die we gaan aandoen maar er zit iets tussen. Waar we zonder twijfel enorm onder de indruk waren van de oogverblindende gebouwen en Perzische cultuur overheerste de confrontatie met ons eigen, vertekende, Westerse beeld van Iran. Een beeld wat ik dolgraag bij mijn landgenoten weg wil halen zonder daarbij iedereen over één kam te scheren of iets verkeerd te zeggen. Ik ga het proberen.

Toen Maryam ons op het vliegveld ophaalde stak ze enthousiast haar hand naar ons uit. Iets wat onze chauffeur en stadsgids niet direct deden. Het rekensommetje in mijn hoofd was snel gemaakt en ik vroeg Maryam wanneer je als vrouw wèl de hand van een man schudt en wanneer je weet dat je dat stadium bereikt hebt. Ze lachte me beschaafd uit en vroeg waarom ik in godsnaam de hand van een man niet zou schudden. Duidelijk. Vooroordeel nummer één. "Natuurlijk is er nog een groep streng religieuze mensen", legt ze ons uit, "maar die zijn in de absolute minderheid en herken je wel aan hoe ze zich kleden. Dus je kunt met een gerust hart gewoon ieders hand schudden."

Bewustwording

Wanneer we door de stad wandelden werden we regelmatig aangesproken door mensen op straat. Soms om zich voor te stellen en ons welkom te heten in hun land. Soms om te vragen

wat we in Iran kwamen doen en of ze ons mochten volgen op Instagram. Soms om ons uit te nodigen voor de thee en soms om ons gewoon te vertellen dat we mooi waren. Voor mij persoonlijk was het onverwacht confronterend om te merken hoe wantrouwend wij als Nederlanders kunnen zijn. Een directe interne reactie is dat iemand 'iets van me wil'. Ik merkte dat een gewoon vriendelijk gesprek zonder dubbele agenda onwaarschijnlijk lijkt in mijn hoofd en dat een winkeleigenaar die ons uitnodigt voor een kop thee zonder de intentie ons iets te verkopen simpelweg onmogelijk zou zijn. Een frustrerende bewustwording. En waar ik natuurlijk wel vaker ontzettend vriendelijke mensen heb ontmoet, is het, zeker in niet-Westerse landen, toch vaak een kwestie van toerist versus local. We merkten aan de Iraniërs die wij tegenkwamen dat het bijna allemaal intelligente, leuke mensen zijn tussen wie de gelijkheid overheerst. Tussen ons en hen en tussen hen onderling, ook wanneer opleidingsniveau en herkomst verschillen. De vriendelijkheid en het sociale karakter zijn oprecht en een verademing en we hebben ons zelden zo behaaglijk en veilig gevoeld.

Nachtje bij de nomaden

We zetten onze tocht voort richting Yasuj. Onderweg lunchen we in een restaurant dat bestaat uit stenen 'hutjes' met rieten daken middenin een groen park. Compleet verstopt in de middle of nowhere eten we hier het lekkerste lamsvlees dat ik ooit geproefd heb. In Yasuj onderbreken we onze reis voor een nachtje in een pittoresk hotelletje om vervolgens door te rijden de bergen in, naar Koohrang. Hier mochten we een nacht doorbrengen bij de Bakhtiari nomaden, die een primitief leven leiden in tentenkampen. In perfect Engels en met aanstekelijk enthousiasme kwam Saïd zich voorstellen. Hij heeft gestudeerd in Teheran maar woont nu weer in het dorp bij zijn familie. "I want to tell you all about our tribe. I am so proud of our people and I would love to show you how we live". Hij voegde me toe op Instagram en whatsapp en vertelde dat tussen zijn zes broers en twee zussen niemand zit zonder PhD of Masters Degree. De tegenstrijdigheden vlogen me om de oren en ik merkte dat ik meer in hokjes denk dan ik van mezelf dacht.

Chelgerd (de streek waarin Koohrang ligt) is waanzinnig. Watervallen, bergen, beekjes, kuddes wollige schapen en geiten en mooie, trotse mensen. We worden uitgenodigd in de tent van een familie waar verse broden worden gebakken en waar we met zijn allen thee drinken. Gezelligheid en lol. Het voelt als een vrijdagmiddagborrel zonder alcohol. Later op de avond wordt er speciaal voor ons een heerlijke maaltijd geserveerd en kletsen we in kleiner gezelschap verder. Onze gastheer vraagt ons of we ons comfortabel voelen met hoofddoek of dat het vervelend voor ons is. Saïd vertaalt mijn antwoord en legt ons daarna uit dat ze binnen de familie vinden dat het optioneel zou moeten zijn en in geen instan-

“De gelijkheid overheerst. Tussen ons en hen en tussen hen onderling”

tie een verplichting. Ze vinden het vreselijk dat de politiek vrouwen hun vrijheid afneemt. We merken weer dat men het belangrijk vindt ons duidelijk te maken dat ze wel geloven in gelijkheid en dat ze hopen dat wij dat in Europa weten.

Met volle buikjes kruipen we in onze tent waar we op Perzische kleden slapen terwijl er een paard heerlijk snurkend voor onze 'deur' ligt. De volgende ochtend vertrekken we zo vroeg mogelijk om nog voor de hitte aan te komen bij een bijzonder dorp wat Saïd en zijn vader ons graag willen laten zien. Onderweg eten we ons meegebrachte ontbijt en schuift er een Bakhtiari dame aan die toevallig langsleiep. Geen directe bekende, maar gewoon iemand die we aanboden of ze mee wilde eten. Er wordt volop gelachen en ik neem mezelf stellig voor vaker contact te maken met onbekenden.

Back to basic

Het desbetreffende dorp Sar-e Agha Seyed lijkt regelrecht uit een film te komen. Tegen de berg opgebouwd is een stapel van hutjes gemaakt van modder en stro. We lopen door de smalle 'straatjes' en hutjes heen en worden vergezeld door een groepje kinderen. Ook hier worden we uitgenodigd om bij mensen thuis te kijken en wat te drinken. Saïd ziet de verbijstering op onze gezichten en zegt lachend dat hij zich ook echt niet kan voorstellen ooit nog zo primitief te leven. In de zinderende hitte rijden we terug naar het kamp en maak ik met Maryam en Saïd nog een prachtige wandeling door het berggebied.

Bij terugkomst in het kamp krijgen we een heerlijke lunch voorgeschoteld en nemen we uitgebreid afscheid van het gezin. Ze zijn trots dat we langs zijn geweest en hopen dat we iedereen in Nederland over hen en hun land vertellen. De chauffeur heeft de auto inmiddels volgeladen

YASUJ & KOOHRANG

Het kamp van de Bakhtiari nomaden, Lotte met Maryam en een kindje uit het dorp in Sar-e Agha Seyed en een schaap in de bergen van Koohrang

ISFAHAN

Handwerk op de bazaar, het Naghsh-e Jahan plein en de entree van de moskee van de Sjah in Isfahan

met ijskoude flesjes water en we vertrekken richting Isfahan. Hoe verder we weg rijden van de bergen, hoe heter het wordt en hoe kaler het landschap. Droge, dorre vlaktes met hier en daar een fonkelende gouden koepel komen ons tegemoet. Na flink wat uren rijden verandert ons zichtveld echter weer in een oase van steeds meer groen en gezelligheid. We bereiken Isfahan en ik voel me thuis.

Verliefd op de stad

We slapen in het oudste hotel van Iran; Abassi Hotel. Een prachtig complex vol met koepels, mozaïek, gekleurde tegels en spiegels en een waanzinnige binnentuin waar we eten en tot na middernacht onder de sterren zitten te kletsen. Om ons heen zijn bijna alle tafeltjes bezet en ik voel me underdressed tussen alle prachtige vrouwen die hooggehakt, modebewust en perfect gemake-uped verschijnen. De volgende dag worden we opgehaald door Pechman, geboren in Isfahan en volgens Maryam misschien wel de beste tourguide die Iran rijk is. Met zijn viereen brengen we de dag door in waanzinnig Isfahan. En waar ik op dag één al verliefd werd op de mensen, ben ik het nu ook op deze stad. Het Naghsh-e Jahan square is ongelooflijk indrukwekkend en Pechman weet ons alles te vertellen over de geschiedenis van deze stad en dit plein. Even zijn we terug in de tijd en zien we voor ons hoe hier vroeger polo werd gespeeld terwijl de Sjah en zijn vrienden boven op de balkons van de spelen genoten. Het valt op dat enorm veel van de stad nog in perfecte staat is of gerestaureerd wordt of is. Wanneer we op het balkon van het paleis staan wijst Pechman ons op het feit dat je nergens wolkenkrabbers ziet. De regel van Isfahan is namelijk; overal waar je kijkt moet je lucht kunnen zien. Hoogbouw is er dus niet bij.

De overdekte bazaar leidt van het oude naar het nieuwe centrum en is maar liefst drie kilometer lang. We brengen een paar uur door bij een aantal ondernemers en zijn verbijsterd door het ambacht en vakmanschap wat we voor onze neus mogen aanschouwen. Ook worden we met diezelfde neus op de feiten gedrukt over de politieke en economische situatie in Iran. Zonder ook maar enige druk uit te oefenen op een verkoop vertellen ze allen hoe zwaar ze het hebben en dat hun geld geen bal meer waard is. Met uiteraard kopjes thee en een heleboel geintjes. We lopen beide naar buiten met een waanzinnig handgemaakt Perzisch tapijt en gigantische tafelkleden, die ter plekke met stempels gemaakt werden.

Isfahan voelt prettig. Veilig, modern, vriendelijk en metropo- lisch. Tegenstrijdigheden die geweldig samengaan in een stad. Pechman weet een waanzinnig leuk, oud en verstopt theehuis waar we lunchen met heerlijk lamsvlees. Het piepkleine tentje zit ramvol en we zijn de enige Westerlingen. Toch voelen we ons geen buitenstaanders en niemand kijkt twee keer onze kant op.

“Isfahan voelt veilig, modern, vriendelijk en metropo- lisch”

Armenië in Isfahan

Jolfa is een wijk waar je de Armeense cultuur kunt zien, voelen en ruiken en die tegelijkertijd ontzettend hip en jong is. We bezochten het Armeense museum en de kerk, waar je een bizar samenkomen vindt van de Islam en het Christendom. De schilderijen zijn verbluffend en Pechman weet ons tot in detail het verhaal achter iedere tekening te vertellen. Jolfa barst van de hippe boetieks en urban koffietentjes. Een wijk die we zonder lokale gids wellicht niet ontdekt hadden maar die een bezoek meer dan waard is. 's Avonds worden we vergezeld door de vrouw en dochter van Pechman voor een diner en we sluiten af bij een koffiebarretje. De lijst met keuzes is oneindig en alle tafeltjes zijn bezet. Eigenlijk ook heel logisch, want waar koffie in Utrecht al hip is, zijn het bij ons toch nog vooral de kroegen die op vrijdagmiddag drukbezocht zijn. Jong Iran daarentegen 'borrelt' massaal met koffie en thee.

We nemen afscheid van Pechman en zijn gezin en besluiten lopend terug te gaan naar het hotel. Niets zo heerlijk als in het avondlicht struinen door een levendige stad. Met z'n drietjes lopen we langs een grote straat met aan beide kanten winkels en horeca. Er is ontzettend veel verkeer en er lopen veel jonge mensen op straat. De auto's hebben allen de ramen open en de muziek aan en er wordt van alles heen en weer geroepen en gelachen. We krijgen hier en daar 'Marshallah' naar ons hoofd geslingerd en een heleboel dingen die we niet verstaan. Maryam roept wat terug en moet lachen. Het is duidelijk; we worden ontzettend versierd en Maryam legt ons uit dat jonge mensen elkaar vrijdagavond op straat in de stad ontmoeten. Er zijn natuurlijk geen kroegen of discotheken dus zo rijd je heen en weer tot je wat leuk ziet. Je kletst met elkaar en als het klikt ga je naar een theehuis om daar verder te kletsen. De sfeer is

enorm ongedwongen en gezellig. Weer merken we duidelijk dat humor de boventoon voert. Waar je je in dergelijke situaties in Europa als vrouw nog wel eens geïntimideerd of onveilig voelt is dat hier absoluut niet aan de orde.

Lunch langs het water

De volgende dag zetten we de rit in naar Kashan, waarbij we onderweg stoppen voor lunch langs het water. We rijden een terrein op en zien een hele rits aan stenen overkappingen langs het water. Mensen zitten en liggen er op kleden te kletsen. Een aantal zijn aan het barbecueën, iemand wast kleren in de rivier en een stelletje ligt te slapen. Deze plekken worden door de overheid onderhouden en zijn er speciaal voor travellers. Mensen eten en slapen hier en kunnen gebruik maken van de openbare toiletten en douche. We luisteren naar het stromende water terwijl we genieten van onze meegebrachte lunch. Het geluid van stromend water tijdens het eten is overigens iets waar Iraniërs dol op zijn en je vindt dan ook in menig restaurant of binnenplaats fonteintjes en stroompjes die rond etenstijd worden aangezet.

Kashan

Terwijl we Kashan inrijden verbazen we ons over de gigantische villa's die we links en rechts zien staan. Allemaal wit en tot in detail afgewerkt, behalve de zijanten, die volledig kaal zijn. Het lijkt alsof de majestueuze huizen afgesneden zijn met tussen de gebouwen in niets dan dor en kaal landschap. Het blijkt dat Kashan bekend staat om de historische huizen en villa's. Een rijke stad waar men veel geld had en heeft maar geen behoefte heeft daarmee te koop te lopen. Je ziet het enkel aan hun huizen. We arriveren in ons boutique hotel, dat voorheen precies zo'n particulier huis was. Een van de meest bijzondere hotels waar ik ooit geweest ben. Onze kamers liggen aan een prachtige binnentuin waar de vlinders en vogels zich om de vijver heen hebben verzameld. De historie is duidelijk voelbaar in de fantastisch gerenoveerde ruimtes die van alle luxe zijn voorzien. We zitten aan een mooie tafel in de binnentuin met een kop thee en zweten ons kapot. Kashan is warm, heel warm en volgens onze lokale gids die ons een uur later ophaalt heeft de thermometer wel eens 53 graden aangetikt. We bezoeken een aantal historische huizen en vallen van de ene verbazing in de andere. Waanzinnige panden met hoge beschilderde plafonds, gigantische binnentuinen en prachtige badhuizen. Weer is de rijke culturele geschiedenis van Iran duidelijk zichtbaar. Ik wil ook zo'n huis. Vanwege de hitte houden we het geen volle dag uit in de stad en genieten we van het fijne hotel, waar we 's avonds in een eigen ruimte een heerlijke maaltijd krijgen van een van de, uitsluitend vrouwelijke, koks. We sluiten de avond af met bijzondere koffie en taart op het dakterras, waar een van de eigenaren een koffiebar runt onder de sterrenhemel.

Verplicht blijven

De volgende dag nemen we afscheid van Morshedi House Boutique Hotel en zetten we de reis in naar het vliegveld van Teheran om er vervolgens achter te komen dat onze vlucht geannuleerd is. Het lukt ons niet om te verbergen dat we stiekem heel blij worden van het feit dat we nu verplicht een avond in Teheran moeten doorbrengen. Maryam neemt ons mee naar haar huis waar we een drankje drinken en ons opfrisen. Ze pakt de auto en we rijden de stad in. Levendigheid, geweldige winkels en een bolwerk aan horecaconcepten lachen ons toe. Duidelijk, Teheran lijkt ons fantastisch en dus moeten we een keer terug naar Iran. Maryam heeft een tafel gereserveerd bij Kubaba Kitchen, waar we, nadat we de auto afgegeven hebben aan de valet, op een half overdekt dakterras een tafel krijgen. Een heleboel groen, mooie lichtsnoeren en een grote open keuken sieren de ruimte. We eten de meest heerlijke gerechten die er allen instagram-waardig uitzien en langzaam loopt de ruimte vol. Iraniërs eten laat en rond half tien stromen de stelletjes, vriendinnengroepjes en gezinnen binnen. Allen even modieus gekleed en tot in de puntjes verzorgd. Helaas is het dan echt tijd om de nachtvlucht te halen en stappen we in de taxi. Met onze hoofden vol met informatie en verhalen en een grote glimlach op ons gezicht stappen we in het vliegtuig. Iran, ik mis je.

DIMSUM REIZEN

Al zeventien jaar worden bij Dimsum Reizen in hartje Utrecht de meest bijzondere reizen naar Azië georganiseerd. Het team van regio-specialisten, allen ervaren mensen die maar geen genoeg van Azië kunnen krijgen, stelt 100% individuele reizen samen, naar alle uithoeken van het continent. Er is bijzonder veel aandacht voor verantwoord reizen en het ontmoeten van mensen op reis. Het 'meet the local' programma van Dimsum is dan ook een uniek item en voegde aan mijn reis door Iran iets heel bijzonders toe. Voor een echt unieke reis, helemaal op jouw wensen afgestemd en met de beste, meest up to date insider tips, zit je bij Dimsum goed.

www.dim-sum.nl

KASHAN

De binnentuin en
welkomstdrankje van hotel
Morshedi House en prachtige
historische huizen
in Kashan

“De mooiste mensen
die ik ooit gezien heb”